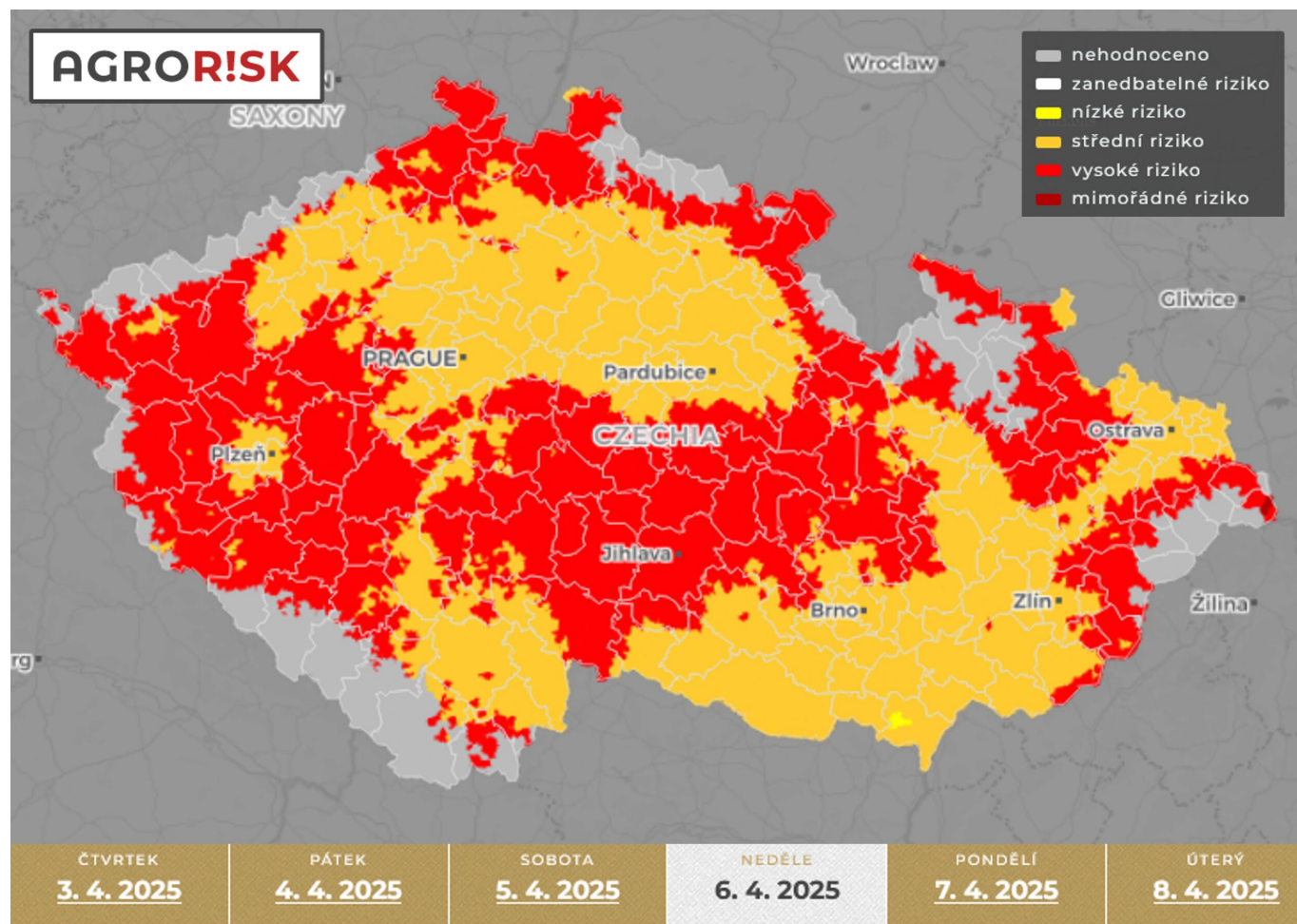

Meruňky může letos opět poškodit mráz, podesáté za 12 let

1.4.2025 - Hana Šprtová | Ústav výzkumu globální změny AV ČR

Meruňky může letos jihomoravským sadařům znovu poškodit mráz, už podesáté za posledních 12 let. Jedním z hlavních důvodů je uspíšení kvetení a delší čas, kdy jsou stromy s květy či malými plody vystavené riziku jarních mrazů. Příčinou je klimatická změna a oteplování. Letos se první květy v experimentálním sadu v Lednici objevily už 24. března, přičemž v neděli ráno a také v dalších dnech se předpokládá, že se vyskytne ranní mráz.

Přijde navíc po teplých dnech, teploty se budou dostávat nad 15 stupňů Celsia a místy až k 20. „V sobotu se výrazně ochladí a v noci mohou klesnout teploty pod bod mrazu a stromy poškodit. Ovocné stromy na jižní Moravě zahájily kvetení už minulý týden. V několika teplých dnech, které nás do pátku čekají, očekáváme, že stromy, které byly doposud v počátku kvetení, se posunou do plného květu,“ řekla Eva Svobodová, která se v Ústavu výzkumu globální změny Akademie věd ČR - CzechGlobe zabývá dopadem změny klimatu na agrosystémy.

Důsledkem klimatických změn je stále se prodlužující časový interval, kdy hrozí poškození úrody mrazem. Průměrný termín prvního květu meruněk se od roku 1961 posouvá z dubna do března. Za celé období je průměrné datum prvního květu 5. duben, po roce 2010 už je to ale 29. březen. Letos se první květy objevily sice později než v předchozích dvou letech, ale stále výrazně dříve, než bývalo zvykem.

Jak velké riziko rozkvetlým ovocným stromům hrozí, lze vidět na webu Agrorisk. Pro oblast, kde se meruňky pěstují, nyní předpovídá střední riziko na nedělní, ale také pondělní a úterní ráno.

Pro vývoj vegetace je také klíčová teplotní suma, která vyjadřuje dobu, kdy se průměrné denní teploty dostávají nad pět stupňů Celsia. I tato hodnota se s klimatickou změnou zvyšuje. V Kuchařovicích na Znojemsku byla letos na konci března o polovinu vyšší proti padesátiletému průměru.

„Podle klimatických modelů se riziko pomrznutí úrody meruněk zvyšuje ke konci století až na 60 procent,“ řekl klimatolog Pavel Zahradníček z CzechGlobe. Předchozích deset let tak bylo ještě extrémnějších, než předpokládají modely.

V některých regionech na rozdíl od jižní Moravy hrozí ještě silnější mrazy, ale v nich stromy ještě zpravidla nekvetou. Extrémně špatný rok potkal ovocnáře loni, kdy přišla delší chladná epizoda až koncem dubna a v Čechách pomrzlo plošně prakticky všechno ovoce.

Kromě mrazů, které pravděpodobně přijdou, nevyhovuje stromům ani současné počasí. *„Zatím na květy nelétají kvůli větrnému počasí opylovači,“* poznamenal předseda Regionální agrární komory Jihomoravského kraje Václav Hlaváček.

Kontakt pro média:

Ing. Eva Svobodová Ph.D.

E: svobodova.e2@czechglobe.cz

M: 777 872 499